

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.709/2015/4.

A tanács tagjai: . Stark Marianna a tanács elnöke
é Dr. Csernay Krisztina előadó bíró
Sipőczné Dr. Tánczos Rita bíró

Az I. rendű felperes:

A II. rendű felperes:

A III. rendű felperes:

A IV. rendű felperes:

A felperesek képviselője: ... Szakszervezet ... jogtanácsos

Az alperes:

Az alperes képviselője: ... jogtanácsos

A per tárgya: megbízási díj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: felperesek

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.710/2015/4.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.460/2014/17.

Rendelkező rész

- 1) A Kúria a Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.710/2015/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.
- 2) A felülvizsgálati eljárás 278.300 (kettőszázhetvennyolcezer-háromszáz) forint illetékét az állam viseli.
- 3) Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- 4) Az I. rendű felperes az alperes ... Kirendeltségén teljesített rendőr-főtörzsőrmesterként szolgálatot, 2008. január 1-jétől határrendészként, utolsó állományparancsa szerint 2013. február 1-jétől a határrendészeti kirendeltség hatósági alosztályán segédelőadó (idegenrendészeti) státusz terhén határrendész beosztásban. A II.-IV. rendű felperesek ugyancsak az alperes ... Kirendeltségén, a II-III. rendű felperesek rendőr-törzsőrmesterként, a IV. rendű felperes rendőr főtörzsőrmesterként teljesített szolgálatot 2008. január 1. napjától határrendészként, utolsó állományparancsuk szerint 2013. február 1-jétől a határrendészeti kirendeltség határrendészeti osztályán segédelőadó (AETR, ADR) státusz terhén határrendész beosztásban.
- 5) A felperesek a 2011. március 1. és 2014. március 31. napja közötti teljes időszakban járőrként, segédelőadóként, útlevéelkezelőként, gépjárműszakértőként vagy útdíj ellenőrként kerültek beosztásra. Az alperes ... Kirendeltségén a 2013. február 1. napjától hatályos

állománytábla értelmében a ... Osztályon az alosztályvezetőhöz négy szakértői és nyolc segédelőadói (ADR, AETR) státusz tartozott, míg a kirendeltség Hatósági Alosztályán négy segédelőadói és négy vizsgálói státuszt határoztak meg.

- 6) A felperesek igazgatásrendészeti szakképesítéssel rendelkeznek, az idegenrendészeti eljárással kapcsolatban jogosultak a HIDRA rendszer használatára, azonban a szakértői feladatok ellátására szakképzettségük nincs. A felperesek a szolgálati feladataik ellátása során többek között elkészítették az idegenrendészeti eljárás lefolytatásához szükséges iratokat, menekültügyi eljárási feladatokat hajtottak végre, teljes körűen elvégezték a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 20. §-ának (1) bekezdéséből adódó feladatokat, szabálysértési eljárásokat folytattak le és eseti jelleggel kiadmányozták az idegenrendészeti és menekültügyi eljárásokban a nem általuk meghozott érdemi döntéseket. A felperesek 2011. október 1. és 2014. március 31. napja közötti teljes időszakban a tényleges szolgálatellátásukat tekintve segédelőadói beosztáshoz tartozó feladatokat láttak el.
- 7) A felperesek 2014. március 11-én szolgálati panaszt terjesztettek elő, amelyben a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 50. §-a szerint elsődlegesen a magasabb beosztáshoz tartozó feladatok ellátása miatt illetmény-különbözet, másodlagosan 100%-os megbízási díj megfizetését kérték három évre visszamenőleg. Álláspontjuk szerint a beosztásukhoz nem tartozóan vizsgálói, illetve szakértői feladatokat láttak el rendszeresen.
- 8) A ... Kirendeltség Vezetője a 2014. július 28-án meghozott határozataival a felperesek szolgálati panaszának részben helyt adott és az I. rendű felperes részére 2011. április és augusztus hónapra, a II. rendű felperes részére 2011. április és június hónapra, a III. rendű felperes részére 2011. május hónapra, a IV. rendű felperes részére 2011. április és június hónapra, továbbá valamennyi felperes részére 2011. október 1. és 2014. március 31. napja között a határrendész és segédelőadói beosztás illetmény-különbözetének, továbbá az I. rendű felperes esetében 2011. május hónapra 25%, június hónapra 50%, szeptember hónapra 25% megbízási díjat, a II. rendű felperes esetében 2011. augusztus és szeptember hónapra 25% megbízási díj, a III. rendű felperes esetében 2011. április hónapra 50%, 2011. szeptember hónapra 25%, a IV. rendű felperes részére pedig 2011. szeptember hónapra 25% megbízási díj megfizetését rendelte el. A szolgálati panasznak részben helyt adó határozatot az alperes vezetője a 2014. szeptember 18-án meghozott határozataival helybenhagyta.

A felperesek keresete és az alperes ellenkérelme

- 9) A felperesek a 2014. november 3-án előterjesztett keresetükben elsődlegesen a vizsgálói, szakértői beosztáshoz tartozó feladatok ellátásáért személyenként az illetményalap 50%-ában meghatározott havi 19.325 forinttal számított 36 hónapra járó 695.700 forint

megbízási díj és kamatai, másodlagosan pedig illetmény-különbözet megfizetésére kérték kötelezni az alperest. Előadták, hogy a szolgálati panaszaikkal érintett időszakban határrendész beosztásban, II/II. besorolásban teljesítettek szolgálatot, ennek ellenére vizsgálói, szakértői II/IV. beosztáshoz tartozó feladatokat láttak el. Utaltak arra, hogy a szolgálati panaszaik hatására új munkaköri leírást kaptak, amelyben foglalt feladatok lényegében megegyeznek a II/IV. vizsgálói beosztáshoz tartozó feladatokkal, annak ellenére, hogy az új beosztásuk a II/III. besorolású segédelőadó. Érvelésük szerint a menekültügyi, idegenrendészeti eljárásokban kiadmányozási joguk van, amely nem előkészítő jellegű feladat, hanem érdemi döntést igényel és az alperes ügyrendje szerint a vizsgáló beosztáshoz tartozik. Utaltak arra, hogy a vezetési- és pihenési idővel kapcsolatos ellenőrzések az ügyrend szerint nem segédelőadói feladatok, továbbá az AETR és ADR alapján végrehajtott ellenőrzések a közlekedésrendészeti és igazgatásrendészeti szervek állományára tartozó feladat, ők azonban határrendészeti állományba tartoztak, ezért ezen feladatok tekintetében is a beosztásukhoz nem tartozó munkakört láttak el.

- 10) Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperesek által ellátott feladatok döntő többségében a segédelőadói munkakörhöz tartoznak. A szolgálati panaszok elbírálása során azon hónapok vonatkozásában, amikor a felperesek döntően a segédelőadói beosztáshoz tartozó feladatokat látták el illetmény-különbözetet, míg azon hónapok tekintetében, amikor az eredeti szolgálati feladataik ellátása alól nem kerültek mentesítésre, megbízási díjat állapította meg részükre. Álláspontja szerint adott esetben a kiadmányozási jog megléte, illetve gyakorlása többlet díjazásra nem keletkeztet alapot, az általuk hivatkozott vizsgálói beosztáshoz tartozó részfeladat ellátásáért további megbízási díjra nem jogosultak.

Az első- és másodfokú bíróság ítélete

- 11) A Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az 1.M.460/2014/17. számú ítéletével a felperesek keresetét elutasította. Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a Hszt. 3. §-ának (1) bekezdése, 68. § (1) bekezdés a) és b) pontja, a 69. § (1) bekezdése, továbbá a Hszt. 50. §-ának (1), (3) és (4) bekezdése alkalmazásával azt vizsgálta, hogy a szolgálati panaszoknak helyt adó határozatokban elismert segédelőadói beosztás helyett a felperesek a három éves időszakban mennyiben láttak el magasabb besorolású vizsgálói vagy szakértői beosztáshoz tartozó szolgálati feladatokat. Megállapította, hogy a felperesek nem jelöltek meg az eljárás során olyan feladatot, amelyet az ügyrend szakértői feladatként határoz meg. Állításukkal szemben ugyanis nem minősül szakértői feladatnak azon feladat ellátás, amely szaktudást és képzettséget igényel. A perben meghallgatott felperesi előjáró, ... tanúvallomása alapján azt is rögzítette, hogy a menekültügyekkel és az idegrendészeti eljárással kapcsolatos érdemi

döntéseket a ..., illetve a ... Rendőr-főkapitányság hozza meg, ezekben a kérdésekben a felperesek nem rendelkeztek önálló döntési jogkörrel, csak egyes végzéseket - például a tolmács kirendeléséről rendelkező határozatot - írták alá. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ... és ... tanúvallomása alátámasztotta, hogy a segédelőadói és vizsgálói beosztáshoz tartozó feladatok több átfedést tartalmaznak. A lefolytatott bizonyítási eljárás adatai azonban azt igazolták, hogy a létszámhiánnyal küzdő kirendeltségen elsősorban a vizsgáló beosztásban foglalkoztatottak láttak el segédelőadói feladatokat, nem pedig a segédelőadói beosztású felperesek magasabb besorolású szolgálati feladatokat. Az a tény, hogy a felperesek eseti jelleggel kiadmányoztak olyan idegrendészeti határozatokat, amelynek kiadmányozását az ügyrend alapvetően a vizsgáló beosztáshoz telepíti, nem jelenti, hogy a többlet szolgálat szempontjából érdemben látták volna el a vizsgálói beosztáshoz tartozó feladatokat.

- 12) A közigazgatási és munkaügyi bíróság álláspontja szerint a felperesek a perben nem bizonyították, hogy az általuk megjelölt magasabb beosztáshoz tartozó feladatokat milyen rendszerességgel végezték. Ennek mértékét sem a felperesek, sem előljárójuk nem tudta meghatározni, nem állt rendelkezésre pontos adat arról, hogy az egyébként döntően ADR és AETR eljárásokkal foglalkozó felperesek munkaidejének milyen részében végeztek idegrendészeti eljárással kapcsolatos feladatokat. Rámutatott arra is, hogy önmagában az a tény, hogy a felperesek idegrendészeti, menekültügyi eljárásokkal kapcsolatban láttak el feladatokat, nem jelenti, hogy kizárólag a magasabb beosztáshoz tartozó, az eljárás befejező részét képező kiadmányozást végezték volna, hiszen az ügyrend előírása alapján előkészítő és végrehajtó jellegű feladataik a segédelőadóknak is voltak.
- 13) Az elsőfokú bíróság érvelése szerint az ügyrend és a felperesek tényleges feladat ellátása alapján az ADR, AETR ellenőrzés segédelőadói feladatnak minősül, ezért nem volt megalapozott az a felperesi hivatkozás, miszerint a pihenőidővel és a veszélyes árukkal kapcsolatos ellenőrzés a segédelőadói beosztáshoz nem tartozó feladat lett volna, azokat a Hszt. 68. § (1) bekezdés a) és b) pontjában, továbbá 69. §-ának (1) bekezdése alapján voltak kötelesek ellátni. A közigazgatási és munkaügyi bíróság érvelése szerint 2011. év azon hónapjai tekintetében, ahol a szolgálati panasznak részben helyt adó határozatban az alperes 25, illetve 50%-os megbízási díjat állapított meg, megalapozott volt.
- 14) Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az ügyrendben szereplő vizsgálói és segédelőadói feladatkör különbsége elsődlegesen a vizsgálói beosztáshoz tartozó utasítási jogkör és felelősség tekintetében tartalmaz eltérést, amely többlet felelősség egyúttal többlet feladat ellátását is jelentette. Mindezek alapján a közigazgatási és munkaügyi bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperesek által elvégzett ADR és AETR ellenőrzések a segédelőadói munkakörhöz köthetők, az idegrendészeti és

menekültügyi eljárásokkal kapcsolatos kiadmányozás pedig önmagában ugyan vizsgálói feladatnak tekinthető, azonban a felperesek nem igazolták ezen feladatok ellátásának gyakoriságát és azok számát, másrészt pedig ezen feladatok ellátása ... tanú előadása szerint is mindösszesen a munkaidejük 5%-ában volt megállapítható.

- 15) A felperesek fellebbezése alapján eljáró Debreceni Törvényszék a 2.Mf.20.710/2015/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokai alapján helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- 16) A felperesek a felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet „megváltoztatását” és a keresetnek helyt adó döntés hozatalát, valamint az alperes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérték. Álláspontjuk szerint a jogerős ítélet sérti a Hszt. 50. és 99. §-ában foglalt rendelkezéseket.
- 17) A felperesek érvelése szerint a bírósági gyakorlat több ítéletében rámutatott arra, hogy a tényleges munkavégzés alapján kell meghatározni azt, hogy a hivatásos állomány tagja mely beosztás illetményére jogosult, illetve megilleti-e megbízási díj. Kinevezésük alapján határrendész beosztásban dolgoztak, szolgálati panaszuiknak azonban az alperes részben helyt adott és elismerte a segédelőadói beosztás illetménye iránti igényüket. A peres eljárást azért indították, mert álláspontjuk szerint olyan szolgálati feladatokat látnak el, mint a magasabb beosztásba kinevezett vizsgálók, ezért lényeges kérdés volt a segédelőadói és vizsgálói beosztás elhatárolása. A felperesek álláspontja szerint a segédelőadó feladata az eljárás előkészítése, míg a vizsgálóé az eljárás érdemi lefolytatása, a döntés tervezetének elkészítése vagy annak meghozatala, kiadmányozása. Mindezt a vonatkozó ügyrendben a két beosztáshoz tartozó feladatok megjelölése is egyértelműen tartalmazza amikor úgy rendelkezik, hogy a vizsgáló „részt vesz / önállóan végrehajtja az idegenrendészeti-, szabálysértési események vizsgálatában, az ügyek lezárásában”, míg a segédelőadó „elkészíti az eljárás lefolytatásához szükséges iratokat”, vagyis különbséget tesz a két beosztás kötelezettségei között. A perben ezért abban kellett állást foglalni, hogy mit jelent az eljárás lefolytatásához szükséges iratok elkészítése és ehhez képest miben különbözik a vizsgáló feladata, aki az Ügyrend szerint önállóan vizsgál, ügyeket zár le. A jogerős ítélet indokolása szerint ebbe beletartozik az érdemi ügyintézés, amelyet azonban arra a téves feltételezésre alapította a törvényszék, hogy az ügyekben egyidejűleg vagy egymást követően jár el a segédelőadó és a vizsgáló, amelyre azonban nem volt peradat. A felperesek érvelése szerint önállóan járnak el az ügyekben, eljárási jogosultságuk, hatáskörük és kiadmányozási joguk azonos a vizsgálókkal és azokban az esetekben nincs határozathozatali vagy kiadmányozási joguk, amelyekben a kirendeltségi vizsgálóknak sincs, mert azon hatáskörrel a főkapitányság rendelkezik. A jogerős ítélet nem indokolta a

fellebbezésükben is foglalt azon érvelésüket, miszerint a segédelőadó feladata valamifajta érdemi ügyintézés, míg a szolgálati panaszt elutasító határozatban a munkáltató már az eljárások előkészítését is vizsgálói feladatnak tartja. A jogerős ítélet indokolásából nem állapítható meg, hogy milyen ügyintézés lenne a segédelőadó feladata, ezért az indokolás nemcsak jogilag kifogásolható, hanem homályos és irracionális is.

- 18) A felperesek álláspontja szerint a jogvita érdemi elbírálása szempontjából annak van jelentősége, hogy pontosan mely munkaköri feladatok tartoznak a segédelőadó és melyek a vizsgálói beosztáshoz, ezeket milyen arányban, időtartamban látták el. Álláspontjuk szerint a vizsgálókkal azonos feladatokat láttak el azonos időtartamban, vagyis a szolgálatteljesítésük között nem volt különbség. Ezen állítást ... tanúvallomása is egyértelműen megerősítette. A közszolgálat esetében generális az a szabály, hogy azonos beosztáshoz azonos munkaköri feladat és illetmény társul, egyébként a közszolgálatban jellemző hierarchia és előmeneteli rendszer értelmetlenné válna. Nem vitatott, hogy egyes beosztások ellátása között lehetnek átfedések és azonos feladatok, de az alacsonyabb beosztás és illetmény szerinti feladatok nem lehetnek teljesen azonosak a magasabb beosztás szerinti feladatokéval, amely a perbeli esetben is megállapítható.
- 19) Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- 20) A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- 21) A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. A felperesek a felülvizsgálati kérelmükben tartalmilag elsődlegesen a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján mérlegeléssel megállapított tényállást vitatták és azt kifogásolták, hogy az eljáró bíróságok ítéletük indokolásában egyértelműen nem határolták el a vizsgálói és segédelőadói beosztásba tartozó feladatokat. Jogszabálysértésként azonban kizárólag a Hszt. 50. § és 99. §-ára hivatkoztak és nem jelölték meg a Pp. 206. § (1) bekezdését, ezért a megállapított tényállást és a bizonyítékok mérlegelését a felülvizsgálati eljárásban is irányadónak kellett tekinteni (Pp. 272. § (2) bekezdés).
- 22) A felperesek a keresetükben a vizsgáló beosztáshoz tartozó feladatok ellátására tekintettel elsődlegesen megbízási díj, másodlagosan illetménykülönbözet megfizetésére kérték kötelezni az alperest. A Hszt. 50.§ (4) bekezdése szerinti, az illetményalap 25-100%-ig terjedő megbízási díj a saját beosztás ellátása mellett végzett többletfeladat díjazása, ezért az eljáró bíróságoknak a bizonyítási eljárás adatai alapján abban kellett állást foglalni, hogy az igazolt, eltérő beosztáshoz tartozó egyes részfeladatok ellátása elérte-e a megbízási díjat megalapozó mértéket, amelynek bizonyítása a felperesek érdekében állt.

- 23) A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a menekültügyekkel és az idegenrendészeti eljárással kapcsolatban az érdemi döntéseket nem az alperes állományába tartozó személyek, hanem a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal, illetve a Megyei Rendőr-főkapitányság hozza meg, ezért ezen ügyekben az alperes állományában lévő személyek önálló döntési jogkörrel nem rendelkeztek, egyes, az eljáráshoz kapcsolódó végzéseket, például tolmács kirendelését végezték. Az idegenrendészeti és menekültügyi eljárásokkal kapcsolatos feladat ellátás esetében a segédelőadó és a vizsgálói feladatkör több elemében átfedést tartalmaz, vagyis mindkét besorolású hivatásos állományú személy részt vesz az alperes hatáskörébe tartozó határozatok meghozatalában. A határozatok kiadmányozása - bár önmagában az ügyrend szerint a vizsgáló feladatába tartozott - ezen feladat egy részének tekinthető, amelynek a felperesek hatáskörébe tartozó határozat előkészítését követő kisebb eleme. A perben a Pp. 164.§ (1) bekezdése alapján a vizsgáló beosztáshoz tartozó feladatellátás mértékét a felpereseknek kellett igazolni. E körben nem álltak rendelkezésre olyan számszaki adatok, amelyek a havi szolgálatteljesítési időn belül azt bizonyították volna, hogy a fenti részfeladat ellátása - a szolgálati panasznak részben helytadó határozatban egyes hónapokra megállapított megbízási díjat meghaladóan - értékelhető mértékű lett volna. Mivel ... tanúvallomása szerint a felperesek a szolgálatteljesítési idejük mindösszesen 5%-ában jártak el idegenrendészeti ügyekben, az e feladat egy részét képező határozathozatal és a határozatok kiadmányozása nem teremtett jogalapot a Hszt. 50.§ (4) bekezdés szerinti megbízási díjra.
- 24) A II/II. besorolású, határrendész beosztásban foglalkoztatott felperesek illetménykülönbözet megfizetése iránt előterjesztett szolgálati panaszainak az alperes részben helyt adott és részükre a perbeli időszakra a II/III. besorolású segédelőadói illetményt állapított meg. A felperesek másodlagos kereseti kérelmében igényelt további - a vizsgálói beosztás szerinti II/IV. besorolású - illetménykülönbözet körében azt kellett volna bizonyítani, hogy szolgálatteljesítésük során ezen magasabb beosztás feladatait látták el. A két beosztás azonban nem csak az idegenrendészeti határozathozatal és kiadmányozás, hanem az utasítási jogkör és a felelősség tekintetében is eltérést tartalmaz. A vizsgáló beosztással járó többletfelelősség pedig egyúttal többletfeladatot is jelent, amelynek ellátását a felperesek sem állították.
- 25) A fentiek alapján az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg a rendelkezésre álló bizonyítási eljárás alapján, hogy a felperesek szolgálati panaszuk alapján elismert segédelőadói feladatokhoz képest a perrel érintett időszakban további díjazásra alapot adó vizsgálói feladatokat nem láttak el, ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- 26) Az alperes perköltséget nem igényelt, ezért arról rendelkezni nem kellett.
- 27) A felülvizsgálati eljárás illetékét a felperesek munkavállalói költségkedvezményére tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- 28) A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. május 25.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági ügyintéző